

# OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

## Youth worker, level 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

| Occupational title    | Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF) |
|-----------------------|----------------------------------------------------|
| Youth worker, level 4 | 4                                                  |

| Possible partial professional qualifications and titles on occupational qualification certificate |                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| Title of partial professional qualification                                                       | Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF) |
| Camp Educator, EstQF Level 4                                                                      | 4                                                  |

## Part A DESCRIPTION OF WORK

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A.1 Description of work</b> <p>Noorsootöötaja lähtub oma töös noorsootöö korraldamise põhimõtetest ning rakendab erinevaid tegevusi ja meetodeid sõltuvalt noorsootöö valdkonna eripärast, eesmärgist, sihtgrupist, noorsootöö tegemise kohast ja situatsioonist. Noorsootöötaja on teadlik noorte elu tegelikkusest ja kohalikest oludest, oskab hinnata noore olukorda ja vajadusi, valida ja rakendada sobivaid meetodeid ning analüüsida tehtud töö mõjusust.</p> <p>4. taseme noorsootöötaja tegeleb individuaalselt noore ja noortegruppidega. Ta teeb koostööd noorte, nende vanemate, teiste sidusrühmade ning valdkondade spetsialistidega; loob noorega usaldusliku suhte ning hoiab seda; loob noortele tingimused nende ettevõtlikkuse ja vastutuse arenguks; viib ellu noorsootöö tegevusi ja vahendab noortefot. Noorsootöötaja juhendab noorte mitteformaalse õppimise protsessi, luues tingimusi noorte isiksuse mitmekülgsuse arenguks ja toetades noorte sotsialiseerumist. Noorsootöötaja, tase 4 töötab nii iseseisvalt kui ka meeskonna liikmena, arendustegevuses ja võrgustikutöös osaleb kõrgema taseme noorsootöötaja juhendamisel.</p> <p>Noorsootöö kutsealal on ka noorsootöötaja, tase 6 ja noorsootöötaja, tase 7 kutsed.</p> <p>6. taseme noorsootöötaja tegeleb noorsootöö korraldamise ning noorsootöö organisatsioonide ja/või asutuste juhtimisega.</p> <p>7. taseme noorsootöötaja arendab noortevaldkonda kohalikul ja riiklikul tasandil, juhhib noorsootöö asutusi, organisatsioone ja erialavõrgustikke ning juhendab teiste noorsootöötajate tööd.</p> |
| <b>A.2 Tasks</b> <p>A.2.1 Noorsootöö korraldamine</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Noorte huvide ja arenguvajaduste kaardistamine.</li> <li>Mitteformaalset õpet toetavate tegevuste kavandamine.</li> <li>Noorte mitteformaalse õppe toetamine.</li> <li>Mitteformaalses õppes kogetu ja saavutatu mõtestamine koos noortega.</li> <li>Mitmekesiste noorsootöö keskkondade ja meetodite kasutamine ning arendamine.</li> <li>Noorte kaasamine.</li> <li>Kodanikuhariduse toetamine.</li> <li>Noorte ettevõtlikkuse toetamine.</li> <li>Tervislike ja keskkonnasäästlike eluviiside kujunemise toetamine.</li> <li>Õiguskultuuri käitumise kujundamine.</li> <li>Kultuuridevaheliste pädevuste arendamine.</li> <li>Info jagamine noortele.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

13. Noorte digitaalse kirjaoskuse arengu toetamine.
14. Noorte esmane nõustamine.

#### A.2.2 Suhtlemine avalikkusega ja koostöö

1. Suhtlemine avalikkusega.
2. Koostöö noorsootöö valdkonnas.
3. Koostöö sidusrühmadega väljaspool noorsootöö valdkonda.

#### A.2.3 Turvalise keskkonna tagamine

1. Turvalise keskkonna tagamine.
2. Riskide maandamine.
3. Ohutusnõuete järgimine.

#### A.2.4 Professionaalne enesearendamine

1. Õppimine ja enesearendamine.
2. Oma füüsilise, vaimse ja emotsionaalse tervise hoidmine.

Noorsootöötaja, tase 4 kutse sisaldab osakutset laagrikasvataja, tase 4, mis moodustub tööosadest A.2.1 ja A.2.3.

### A.3 Work environment and specific nature of work

4. taseme noorsootöötaja tööaeg on kokkuleppeline, sõltudes noorsootöö eripärast ja asutuse või organisatsiooni töökorraldusest; töö võib toimuda õhtustel aegadel ja nädalavahetustel. Tema töö nõuab paindlikkust, kiiret kohanemist, esineb töötamist nii sise- kui välitingimustes.
4. taseme noorsootöötaja töötab kohaliku omavalitsuse asutuses, era- või kolmanda sektori institutsioonis, üldhariduskoolis, huvikoolis, noortekeskuses, noorteühingus, noortelaagris, kirikus, raamatukogus, kultuuri- ja spordiasutuses jms.

### A.4 Tools

Noorsootöötaja peamised töövahendid on kontoritarbed ja -tehnik ning vahendid (sh digitehnoloogilised vahendid) vastavalt töö eripärale.

### A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics

Noorsootöötajale on olulised võimed ja iseloomuomadused, mis toetavad koostööd, inimese arengut ja loovust.

### A.6 Professional preparation

4. taseme noorsootöötajal töö käigus omandatud kutseoskused.

### A.7 Most common occupational titles

Noorsootöötaja, ringijuht, huvijuht, laagrikasvataja, huvihariduse spetsialist jm.

### A.8 Regulations governing profession

Regulatsioonid noorsootöötajana töötamiseks on toodud noorsootöö seaduses ja lastekaitse seaduses.

## Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

### B.1 Structure of occupation

Noorsootöötaja, tase 4 kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

Laagrikasvataja, tase 4 osakutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1, B.2.3 ja B.2.5 tõendamine.

### B.2 Competences

## MANDATORY COMPETENCES

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>B.2.1 Noorsootöö korraldamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>EstQF Level 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. uurib noorte huve ja arenguvajadusi nendega suhtluses ning tagasisidet kogudes; arvestab saadud infot igapäevase töö kavandamisel ja annab noortele tagasisidet;</li> <li>2. kavandab mitteformaalset õpet (vt lisa 1 Kutsestandardis kasutatud terminid) vastavalt õpieesmärkidele ja tegevuskavale, arvestades noorte huve ja vajadusi ning soodustades koostöös õppimist;</li> <li>3. viib läbi mitteformaalse õppe tegevusi vastavalt õpieesmärkidele ja tegevuskavale;</li> <li>4. aitab mitteformaalse õppe raames noortel mõtestada nende õpieesmärkide täitmist, kasutades sobivat meetodit; tunnustab saavutusi;</li> <li>5. kaasab noori noorsootöö keskkondadesse, rakendades mitmekesiseid meetodeid;</li> <li>6. kaasab noori tegevuste planeerimisse ja elluviimisse, arvestades noorte, sh erivajadusega noorte huve ja vajadusi ning kohandades tingimused nende vajadustele vastavaks, kasutades olemasolevaid juhend- ja/või õppematerjale; vajadusel küsib nõu ja/või teeb koostööd teiste spetsialistidega;</li> <li>7. toetab haritud kodanikuks kujunemist; motiveerib noori ühiskonnaelus osalema, tutvustab noortele erinevaid osalusvõimalusi;</li> <li>8. tutvustab noortele ettevõtlikkuse ja omaalgatuse põhimõtteid ja võimalusi, arvestades noorte huvisid ja motiveerides neid; toetab noorte ettevõtlikkust ja omaalgatust, pakkudes noortele noorsootöö tegevuste eestvedamise võimalusi ning toetades/juhendades neid selles;</li> <li>9. tutvustab keskkonnasäästlike ja tervislike eluviiside põhimõtteid ja võimalusi, kasutades olemasolevaid juhend- ja/või õppematerjale; toetab erinevate tegevustega noorte tervislike ja keskkonnasäästlike eluviiside kujunemist; märkab tervist mõjutavat (riski)käitumist ja reageerib sellele asjakohaselt, kaasates vajaduse korral spetsialiste;</li> <li>10. toetab õiguskuulekate hoiakute kujunemist, kasutades olemasolevaid juhend- ja/või õppematerjale; märkab riskikäitumist ja reageerib sellele asjakohaselt, kaasates vajaduse korral spetsialiste;</li> <li>11. tutvustab noortele kultuuridevahelise suhtlemise põhimõtteid; toetab noortes kultuuridevaheliste pädevuste arengut, pakkudes võimalusi osaleda kultuuridevahelistes/rahvusvahelistes tegevustes;</li> <li>12. jagab noortele usaldusväärset infot lähtuvalt noorte vajadustest ja huvidest, suunates huvitatud noori täiendava info või vastavat infot haldava spetsialisti juurde;</li> <li>13. toetab noorte digikirjaoskuse arengut, kasutades digitehnoloogiat ja digitaalseid vahendeid; teavitab ohtudest internetis;</li> <li>14. tegeleb noorte esmase nõustamisega, järgides konfidentsiaalsuse nõudeid; vajadusel suunab noore erialaspetsialisti juurde.</li> </ol> |                      |
| <b>B.2.2 Suhtlemine avalikkusega ja koostöö</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>EstQF Level 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. tutvustab noorsootöö võimalusi, lähtudes noorsootöö aluseks olevatest väärtustest ning kasutades mh ajakohaseid digikeskkondi ja -vahendeid;</li> <li>2. teadvustab noorsootöö valdkonna osapooli ja teeb nendega koostööd vastavalt oma tegevuse eesmärkidele;</li> <li>3. teadvustab noorsootöö valdkonna sidusrühmi ja teeb nendega koostööd vastavalt oma tegevuse eesmärkidele, lähtudes noorsootöö aluseks olevatest väärtustest.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                      |
| <b>B.2.3 Turvalise keskkonna tagamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>EstQF Level 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. tagab turvalise füüsilise ja psühhosotsiaalse keskkonna, lähtudes noorsootöö aluseks olevatest väärtustest; loob noortele tingimused usalduslike suhete tekkeks ja arenemiseks;</li> <li>2. tegutseb vastavalt riskianalüüsi tegevuskavale;</li> <li>3. korraldab oma töö noortega turvalises keskkonnas, järgides õigusaktidega kehtestatud ohutusnõudeid; ohuolukordades reageerib asjakohaselt; tutvustab noortele ohutusnõudeid ja jälgib nende täitmist.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                      |
| <b>B.2.4 Professionaalne enesearendamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>EstQF Level 6</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. analüüsib ennast ja oma tööd, kasutades erinevaid meetodeid; annab ja võtab vastu tagasisidet; seab enesearendamisele eesmärgid ja arendab ennast sihispäraselt vastavalt eri- või kutsealastele nõuetele, otsib ja kasutab õppimisvõimalusi; omandab uusi töövõtteid ja meetodeid; rakendab omandatud teadmised ja oskused asjakohaselt;</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                      |

2. jälgib, hindab ja väärtustab oma füüsilist, vaimset ja emotsionaalset tervist, tegutseb nende tasakaalus hoidmise nimel, optimeerides iseenda aja- ning energiakulu; otsib probleemide tekkimisel vajadusel abi.

## RECURRING COMPETENCES

| B.2.5 Noorsootöötaja, tase 4 kutset läbiv kompetents                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | EstQF Level 4 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1 ning ühte võõrkeelt tasemel A1 (vt lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused);</li> <li>2. kasutab oma töös arvutit vastavalt arvuti kasutamise oskuste baasmoodulitele Arvuti põhitõed, Interneti põhitõed, Tekstitöötlus ning standardmoodulitele IT turvalisus ja Koostöö internetis (vt lisa 3 Arvuti kasutamise oskused); kasutab digimeediat ja -tehnoloogiat vastavalt töö eripäradele;</li> <li>3. juhendab oma töös noorsootöötaja kutse-eetikast (vt lisa 4 Kutse-eetika noorsootöös);</li> <li>4. loob head suhted noorte ja kolleegidega; valib asjakohase käitumis- ja väljendusviisi; suhtleb edukalt erineva kultuuritausta ja maailmavaatega inimestega; hindab adekvaatselt suhtlemispartnerit ja -situatsiooni; väljendab oma seisukoha kindlalt ja hinnanguvabalt, aktsepteerib enese ja teiste vajadusi; reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt;</li> <li>5. püstitab selged eesmärgid; kavandab tegevusi ja projekte hoolikalt ning arvestab võimalike muutustega; kasutab aega tõhusalt; peab kinni tähtaegadest ja ajakavast;</li> <li>6. rakendab oma töö planeerimisel ja elluviimisel noorsootöö aluseid;</li> <li>7. lähtub oma töös inimõigustest ja noorsootöö korraldamise põhimõtetest.</li> </ol> |               |
| <p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |               |

## Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

| C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications                                                        | 21-09112022-3.6/7k                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 2. Occupational qualification standard compiled by:                                                                                            | <p>Tiiu Kadak, Tallinna Spordi- ja Noorsooamet</p> <p>Andres Kask, Eesti Huvikoolide Liit</p> <p>Reet Kost, SA Archimedes noorteagentuur</p> <p>Kaur Kõtsi, Eesti Noorsootöö Keskus</p> <p>Marek Mekk, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus</p> <p>Ilona-Evelyn Rannala, Eesti Noorsootöötajate Kogu,</p> <p>Tallinna Ülikooli haridusteaduste instituut</p> <p>Birgit Rasmussen, Eesti Noorsootöö Keskus</p> <p>Ülle Roomets, Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia</p> <p>Maria Žuravljova, Tartu Ülikooli Narva kolledž</p> <p>Age Tomson, Haridus- ja Teadusministeerium</p> |
| 3. Occupational qualification standard approved by:                                                                                            | Education                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 4. No. of decision of Sectoral Council                                                                                                         | 32                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 5. Date of decision of Sectoral Council                                                                                                        | 09.11.2022                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 6. Occupational qualification standard valid until                                                                                             | 24.10.2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 7. Occupational qualification standard version no.                                                                                             | 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)                                                                 | 3412 Social Work Associate Professionals                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                           |                       |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------|
| 9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)   | 4                     |
| <b>C.2 Occupational title in foreign language</b>         |                       |
| English:                                                  | Youth worker, level 4 |
| <b>C.3 Annexes</b>                                        |                       |
| Lisa 1 <a href="#">Kutsestandardis kasutatud terminid</a> |                       |
| Lisa 2 <a href="#">Keelte oskustasemete kirjeldused</a>   |                       |
| Lisa 3 <a href="#">Arvuti kasutamise oskused</a>          |                       |
| Lisa 4 <a href="#">Kutse-eeetika noorsootöös</a>          |                       |